

Concluziile Consiliului privind prioritățile Uniunii Europene pentru cea de a treia sesiune a Adunării Organizației Națiunilor Unite pentru mediu

Consiliul a adoptat concluzii privind prioritățile Uniunii Europene pentru cea de a treia sesiune a Adunării Organizației Națiunilor Unite pentru mediu (UNEA-3) (Nairobi, 4-6 decembrie 2017):

„REAMINTIND că Adunarea Organizației Națiunilor Unite pentru mediu (Adunarea) a Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu este cel mai înalt organism de luare a deciziilor în materie de mediu din lume;

REAMINTIND că Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu este principala autoritate în domeniul mediului din lume care stabilește agenda de mediu la nivel mondial, promovează punerea în aplicare coerentă a dimensiunii de mediu a dezvoltării durabile în cadrul sistemului Organizației Națiunilor Unite (ONU) și servește drept un apărător al mediului cu prestanță la nivel mondial;

REAFIRMÂND angajamentul Uniunii Europene (UE) și al statelor membre ale acesteia față de punerea în aplicare integrată a Agendei 2030 și a obiectivelor sale de dezvoltare durabilă (ODD), a Agendei pentru acțiune de la Addis Abeba privind finanțarea pentru dezvoltare, a Acordului de la Paris privind schimbările climatice, a Convenției ONU privind diversitatea biologică, a acordurilor privind substanțele chimice și deșeurile și a altor acorduri de mediu și LUÂND ACT de faptul că aceste angajamente multilaterale demonstrează necesitatea și capacitatea tuturor statelor membre ale ONU de a lucra în parteneriat pentru a aborda probleme globale;

REAMINTIND concluziile Consiliului din 20 iunie 2017 intitulate „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă”^[1], ca pas important în direcția îndeplinirii ODD într-un mod echilibrat și integrat;

EVIDENȚIIND angajamentul UE și al statelor membre ale acesteia de a coopera în mod activ cu alte state membre ale ONU, sectorul privat, mediul academic și societatea civilă pentru a deveni vârful de lance în ceea ce privește transferul de cunoștințe și acțiunea orientată către soluții, cu scopul de a realiza o economie circulară și a obține o creștere economică durabilă și favorabilă incluziunii;

RECUNOSCÂND că poluarea reprezintă o provocare mondială urgentă, care adesea are un impact transfrontalier și consecințe dovedite științific care depășesc cu mult granițele mediului, inclusiv asupra sănătății și bunăstării umane și în special asupra grupurilor vulnerabile;

SUBLINIIND că, potrivit estimărilor, 6,5 milioane de persoane din întreaga lume mor prematur în fiecare an din cauza expunerii la poluarea aerului exterior și interior^[2]; 58 % dintre cazurile de boli diareice sunt cauzate de poluarea apei și de lipsa accesului la apă potabilă și instalații sanitare^[3]; 2 miliarde de persoane din întreaga lume nu au acces la colectarea deșeurilor solide^[4]; se crede că în 2010 aproximativ între 4,8 și 12,7 milioane de tone de deșeuri de plastic au ajuns în ocean^[5] și 557 de specii dintre toate grupurile de specii sălbatice sunt afectate de resturile de plastic din mări prin faptul că rămân agățate în acestea sau le ingerează^[6], iar costurile poluării chimice (compuși organici volatili, plumb, mercur) se ridică la 480 de miliarde USD^[7];

SUBLINIIND rolul primordial al prevenirii și al intervenției timpurii în combaterea poluării; REAMINTIND în acest sens principiul precauției și principiul „poluatorul plătește” și REAFIRMÂND necesitatea aplicării lor efective;

ACCENTUÂND faptul că poluarea trebuie abordată într-un mod eficace la nivel mondial, regional, național și local, SUBLINIIND în această privință că este necesară o bună guvernanță și ADOPTÂND o abordare coerentă și integrată;

1. SALUTĂ organizarea în viitor a celei de a 3-a sesiuni a Adunării cu tema generală „Către o planetă fără poluare”, în scopul prezentării unor acțiuni de colaborare ambițioase și eficiente pentru prevenirea și reducerea poluării, și APRECIAZĂ lucrările desfășurate de Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu pentru a furniza informații științifice privind chestiuni legate de poluare și a promova coerența la nivel de politici, în special contribuția substanțială a raportului directorului executiv al Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu pe tema celei de a 3-a sesiuni a Adunării;
2. EVIDENȚIAZĂ importanța deosebită a unei acțiuni concertate și ambițioase și a unei mobilizări internaționale ample în vederea combaterii poluării, ținând cont de legăturile cu schimbările climatice, pierderea biodiversității și deșertificarea, având drept scop prevenirea și reducerea substanțială a efectelor adverse asupra sănătății și bunăstării umane, precum și asupra ecosistemelor și speciilor vii, deoarece poluarea afectează la rândul ei securitatea aprovizionării cu apă și alimente, dezvoltarea economică și justiția socială, inclusiv egalitatea în materie de sănătate;
3. REAFIRMĂ interdependența puternică dintre mediu și sănătate, precum și importanța abordării lor împreună; INVITĂ participanții la cea de a 3-a sesiune a Adunării să decidă cu privire la acțiuni și măsuri concrete pentru soluționarea unor chestiuni specifice care au efecte adverse asupra sănătății și mediului, cum ar fi metalele grele, rezistența la antimicrobiene, perturbatorii endocriini și utilizarea tot mai frecventă a pesticidelor periculoase și a îngrășămintelor; RECUNOAȘTE că pierderea biodiversității constituie un factor major de multiplicare a riscurilor pentru sănătate, inclusiv prin faptul că agravează provocările de mediu și SUBLINIAZĂ beneficiile pentru sănătate și bunăstare ale protejării biodiversității și refacerii ecosistemelor degradate;
4. EVIDENȚIAZĂ necesitatea ca toate statele membre ale ONU să monitorizeze starea și tendințele calității aerului, să stabilească obiective ambițioase în materie de calitate a aerului și să pună în aplicare politici și măsuri pentru sectoarele relevante; INVITĂ toate statele membre ale Comisiei Economice pentru Europa a ONU (UNECE) să adere la Convenția privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi și la protocoalele revizuite la aceasta și să le pună pe deplin în aplicare, precum și să promoveze cooperarea dintre convenție și forurile regionale similare de la nivel global; SUBLINIAZĂ relevanța maximizării sinergiilor dintre politicile privind calitatea aerului și politicile privind atenuarea schimbărilor climatice, gestionarea substanțelor chimice și a deșeurilor, biodiversitatea, sănătatea, transporturile, energia și agricultura și ACCENTUEAZĂ faptul că punerea în aplicare a Acordului de la Paris privind schimbările climatice contribuie semnificativ la combaterea poluării aerului;
5. EVIDENȚIAZĂ importanța asigurării unei calități bune a apelor de suprafață și a apelor subterane și necesitatea aplicării de măsuri care să îmbunătățească monitorizarea periodică și evaluarea calității apei, precum și să prevină și să reducă poluarea apei, pe cât posibil prin măsuri eficiente la sursă și prin accelerarea eforturilor de reducere a ponderii apelor reziduale evacuate în mediu fără niciun tratament sau în urma unui tratament insuficient; ACCENTUEAZĂ importanța deosebită a cooperării internaționale privind apele și ÎNCURAJEAZĂ statele membre ale ONU să adere la Convenția CEE-ONU privind apa^[8], la protocoalele relevante ale acesteia, precum și la Convenția ONU privind cursurile de apă^[9] și să le pună în aplicare;
6. REAFIRMĂ angajamentul UE și al statelor membre ale acesteia față de declarația intitulată „Oceanul nostru, viitorul nostru: apel la acțiune”^[10], adoptată la Conferința ONU privind oceanele, și SALUTĂ angajamentele voluntare asumate la această conferință de a aborda problema poluării marine; SUBLINIAZĂ că este necesar să se abordeze urgent toate tipurile de poluare marină, în special cea provenită din activități desfășurate pe uscat conform abordării „de la sursă la mare”, printre care se numără poluarea cu nutrienți, poluarea cauzată de apele reziduale netratate și de substanțele periculoase, precum și deșeurile marine, cu un accent special pe materiale plastice și pe microplastice, precum și poluarea fonică și acidificarea oceanelor și INVITĂ statele membre ale ONU să elaboreze și să adopte măsuri și stimulente, inclusiv acte legislative, pentru eliminarea treptată a microplasticelor din principalele surse identificate și pentru reducerea producției și promovarea utilizării durabile a materialelor plastice și a schimbului de bune practici la nivel mondial;
7. SUBLINIAZĂ că statele membre ale ONU și organizațiile ONU relevante trebuie să abordeze poluarea solului și contaminarea solului atât din surse punctuale, cât și din surse difuze, precum și ramificațiile ample ale acestora, cum ar fi poluarea secundară a aerului, impactul asupra sănătății umane, a agriculturii, a securității alimentare, a biodiversității și a ecosistemelor, precum și poluarea cu azot; RECUNOAȘTE că există un mare decalaj de cunoștințe cu privire la amploarea poluării solului și la impactul acesteia asupra mediului și sănătății și INVITĂ participanții la cea de a 3-a sesiune a Adunării să abordeze acest decalaj;
8. EVIDENȚIAZĂ rolul important al bunei gestionări a substanțelor chimice și a deșeurilor de-a lungul întregului lor ciclu de viață pentru asigurarea bunăstării societății, realizarea obiectivelor relevante ale Agendei 2030, precum și pentru trecerea la o economie circulară, ținând cont în același timp de faptul că producția, utilizarea și comercializarea în creștere la nivel global a substanțelor chimice sunt o povară din ce în ce mai mare pentru toate țările, în special pentru țările în curs de dezvoltare; EVIDENȚIAZĂ, de asemenea, rolul posibil al chimiei durabile și al altor soluții și abordări, cum ar fi alternativele nechimice sigure, astfel cum se arată în Rezoluția 2/7 a Adunării^[11], în cadrul abordării acestor provocări; INVITĂ statele membre ale ONU să îmbunătățească cunoștințele despre substanțele periculoase și schimbul de informații privind substanțele chimice din produse și să înlocuiască substanțele chimice periculoase cu alternative mai sigure; SALUTĂ intrarea în vigoare a Convenției de la Minamata și INVITĂ toate statele membre ale ONU să ratifice convenția și să depună eforturi pentru punerea în aplicare efectivă a acesteia;

9. SUBLINIAZĂ necesitatea de a se atrage municipalitățile în programe de prevenire și reducere a poluării în orașe și de a se contribui la crearea unor alianțe pentru a promova bunele practici, inovațiile tehnologice și buna guvernare, subliniind relevanța acestui aspect pentru punerea în aplicare a ODD nr. 11 al Agendei 2030, și SOLICITĂ punerea în aplicare a Noii agende urbane, care abordează printre altele problema poluării aerului, a apei, a mediului marin și a solului, precum și a poluării fonice, necesitatea unei gestionări durabile a deșeurilor solide, dar și utilizarea durabilă a terenurilor;

10. SUBLINIAZĂ că, pentru a obține rezultate concrete în ceea ce privește prevenirea și reducerea la nivel mondial a poluării, trebuie să facem schimbări fundamentale ale modului în care societățile noastre produc și consumă bunuri și servicii, inclusiv să promovăm stiluri de viață durabile, finanțarea sustenabilă și economia circulară prin ecoinovare, schimbul de informații privind durabilitatea produselor, reducere, reutilizare și reciclare, abordările bazate pe ecosisteme, abordările integrate ale ciclului de viață, dezvoltarea de tehnologii și modele de afaceri noi care să urmărească realizarea unei economii cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al resurselor, și să ne angajăm împreună cu părțile interesate în schimbul de bune practici și de expertiză; ÎNDEAMNĂ participanții la cea de a 3-a sesiune a Adunării să promoveze aceste abordări și SALUTĂ intenția Comitetului internațional pentru gestionarea durabilă a resurselor de a contribui la cea de a 3-a sesiune a Adunării cu o evaluare a utilizării resurselor la nivel mondial și a legăturii dintre utilizarea eficientă a resurselor și reducerea poluării;

11. AȘTEAPTĂ CU INTERES adoptarea de către participanții la cea de a 3-a sesiune a Adunării a unei declarații ministeriale ambițioase, concise și orientate către acțiune, care să exprime angajamentul politic al tuturor statelor membre ale ONU de a aborda în mod eficace poluarea, inclusiv poluarea transfrontalieră;

12. SUBLINIAZĂ necesitatea de a se consolida și intensifica în continuare cooperarea internațională și regională pentru abordarea cu succes a problemei poluării într-un mod integrat, promovarea legăturilor transversale și căutarea unor noi sinergii prin intermediul organismelor relevante ale ONU, al acordurilor de mediu multilaterale și al inițiativelor internaționale și INVITĂ participanții la cea de a 3-a sesiune a Adunării să încredințeze Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu mandatul de a institui un program de acțiune pentru prevenirea și reducerea poluării, care să se bazeze, după caz, pe mecanismele existente;

13. SALUTĂ inițiativa Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu, în contextul celei de a 3-a sesiuni a Adunării, de a solicita angajamente voluntare semnificative privind adoptarea unor măsuri pentru prevenirea și reducerea poluării, întrucât aceste angajamente vor constitui o parte esențială a rezultatelor celei de a 3-a sesiuni a Adunării și vor consolida caracterul orientat către acțiune al acesteia; SALUTĂ angajamentele deja asumate și INVITĂ toate statele membre ale ONU, organismele relevante ale ONU, societatea civilă, mediul academic și sectorul privat să facă dovada ambiției lor globale și a acțiunii orientate spre soluții;

14. INVITĂ UE și statele sale membre să prezinte, înaintea celei de a 3-a sesiuni a Adunării, măsuri specifice împotriva poluării, pentru a înregistra angajamente voluntare relevante în contextul celei de a 3-a sesiuni a Adunării;

15. EVIDENȚIAZĂ importanța educației, a învățării pe tot parcursul vieții și a sensibilizării publicului față de provocările de mediu pentru a sublinia responsabilitatea personală pentru prevenirea și reducerea poluării prin intermediul unor stiluri de viață și modele de consum mai durabile; INVITĂ în acest context Programul Națiunilor Unite pentru Mediu să furnizeze orientări referitoare la informațiile privind durabilitatea produselor și SUBLINIAZĂ importanța comunicării rezultatelor celei de a 3-a sesiuni a Adunării către publicul larg într-un mod atractiv și accesibil, astfel încât fiecare persoană să poată înțelege importanța prevenirii și a reducerii poluării și modul în care acestea vor fi benefice pentru sănătatea, bunăstarea și mediul lor de viață, subliniindu-se astfel rolul Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu și al Adunării în aducerea unei schimbări semnificative, pozitive, pentru planetă și pentru viața de zi cu zi a cetățenilor;

16. SALUTĂ invitația permanentă adresată de Adunarea Generală a ONU președintelui Adunării ONU pentru mediu cu ocazia sesiunii Forumului politic la nivel înalt privind dezvoltarea durabilă (HLPF); EVIDENȚIAZĂ contribuția Adunării la furnizarea de orientări în materie de politici și la definirea măsurilor de politică necesare pentru a face față provocărilor emergente și persistente în materie de mediu în cadrul punerii în aplicare a ODD; SUBLINIAZĂ că prevenirea și reducerea poluării sunt necesare pentru realizarea obiectivelor Agendei 2030 și INVITĂ participanții la cea de a 3-a sesiune a Adunării să transmită mesaje politice clare pentru evaluarea detaliată a ODD nr. 6, 7, 11, 12 și 15 în cadrul Forumului politic la nivel înalt din 2018.”

[1] Documentul 10370/17.

[2] Raportul „Către o planetă fără poluare” (2017), pagina III.

[3] Raportul „Către o planetă fără poluare” (2017), pagina III.

[4] Raportul „Către o planetă fără poluare” (2017), pagina III.

[5] J. R. Jambeck et al., *Plastic waste inputs from land into the ocean* (Science, 13 februarie 2015).

[6] S. Kühn et al., *Deleterious Effects of Litter on Marine Life*, apărut în M. Bergmann et al., *Marine Anthropogenic Litter* (Springer, 2015).

[7] Raportul „Către o planetă fără poluare” (2017), pagina II.

[8] Convenția privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale, Helsinki, 1992.

[9] Convenția privind dreptul în materie de folosire a cursurilor de apă internaționale în alte scopuri decât navigația, New York, 1997.

[10] Aprobata prin Rezoluția 71/312 a Adunării Generale a ONU din 6 iulie 2017.

[11] Rezoluția 2/7 a Adunării ONU pentru mediu: „Buna gestiune a substanțelor chimice și a deșeurilor”.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press